

Sprawozdanie i relacje

Wykład sekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości

W dniu 29 lutego 2024 roku w Instytucie Prawa i Administracji Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku gościliśmy dr. Krzysztofa Śmiszka – ówczesnego wiceministra sprawiedliwości.

Pełniący wtedy funkcję sekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości – dr Krzysztof Śmiszek przeprowadził wykład poświęcony *Wyzwaniom współczesnego systemu ochrony praw człowieka*. Omówiona została w szczególności rola orzecznictwa ETPCz w procesie stanowienia i stosowania prawa krajowego. Była to również doskonała okazja do zadawania pytań, z której skorzystali zarówno studenci, jak i pracownicy Instytutu.

Konferencja pt. „Twórcy prawa – prawnicy czy politycy?”

W dniach 18-21 czerwca 2024 roku w Instytucie Prawa i Administracji odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa zatytułowana *Twórcy prawa – prawnicy czy politycy?*. Wydarzenie objęli patronatem honorowym: Rzecznik Praw Obywatelskich prof. dr hab. Marcin Wiącek i czasopismo „Prawo i Więź”.

W konferencji wzięli udział naukowcy z licznych ośrodków akademickich. Z krajowych – poza pracownikami naszego Instytutu – uczestniczyli reprezentanci Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Zielonogórskiego i Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Prelegenci zagraniczni reprezentowali z kolei Państwowy Uniwersytet im. Ivane Javakhishvili w Tbilisi (Gruzja), Uniwersytet Agostinho Neto w Luandzie (Angola), Uniwersytet Witolda Wielkiego w Kownie (Litwa) oraz Uniwersytet w Addis Abebie (Etiopia).

Wykład Dyrektora Narodowego Centrum Alternatywnego Rozwiązywania Sporów w Tbilisi

Dnia 20 czerwca 2024 roku Instytut Prawa i Administracji gościł profesora na Wydziale Prawa w Państwowym Uniwersytecie im. Ivane Javakhishvili w Tbilisi (Gruzja) i zarazem Dyrektora (executive director) Narodowego Centrum Alternatywnego Rozwiązywania Sporów w Tbilisi (National Center for Alternative Dispute Resolution) – prof. dr Natie Chitashvili. Wygłosiła ona wykład pt. *Institutionalization of Mediation in dispute resolution: continuum*

and liberalization of justice (pol. Instytucjonalizacja mediacji w rozwiązywaniu sporów: continuum i elastyczność wymiaru sprawiedliwości).

Konferencja naukowa w związku z 530. rocznicą nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Gruzją, Polską i Litwą

W dniach 9-10 lipca 2024 roku w Państwowym Uniwersytecie im. Iwana Dżawachiszwilego w Tbilisi (Gruzja) odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa na okoliczność 530. rocznicy nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Gruzją, Polską i Litwą. W wydarzeniu swoją reprezentację miał również Uniwersytet Pomorski w Słupsku w osobach Rektora Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku dr. hab. inż. Zbigniewa Osadowskiego, prof. UP, oraz Dyrektora Instytutu Prawa i Administracji UP prof. dr. hab. dr h.c. Dariusza Szpopera, jak również pracowników Instytutu Prawa i Administracji dr. Macieja Helmina i dr. Oskara Kaneckiego. W konferencji udział wzięli także m.in. Rektor Państwowego Uniwersytetu im. Iwana Dżawachiszwilego w Tbilisi Profesor Jaba Samushia oraz Rektor Uniwersytetu Wileńskiego Profesor Rimvydas Petrauskas.

Uniwersytet Pomorski w Słupsku i Państwowy Uniwersytet im. Iwana Dżawachiszwilego w Tbilisi łączy wieloletnia już współpraca. Uczestnictwo ww. reprezentantów Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku stanowi zaś kolejny jej wyraz.

Integralnym elementem konferencji było XI Colloquium Polsko-Gruzińskie, które odbyło się w drugim dniu wydarzenia, tj. 10 lipca 2024 roku. Początek kolokwiów polsko-gruzińskich przypadł na 2009 rok. Wówczas dzięki zaangażowaniu prof. dr. hab. dr. h.c. Dariusza Szpopera odbyło się pierwsze kolokwium, którego gospodarzem był Wydział Prawa Państwowego Uniwersytetu im. Iwana Dżawachiszwilego w Tbilisi (Gruzja). Coroczne spotkania odbywają się naprzemiennie w Polsce oraz w Gruzji. W tym roku organizatorem był gruziński uniwersytet.

W XI Colloquium Polsko-Gruzińskim swoje referaty wygłosili pracownicy Instytutu Prawa i Administracji Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku, w tym dr. hab. Anna Korzeniewska-Lasota, prof. UP (*Право на компенсацию за оставление имущества за пределами нынешних границ Республики Польша*), dr. hab. Mikołaj Tarkowski, prof. UP (*Social structure and activities of notaries in the Kingdom of Poland in selected areas [1876-1915]*); dr. Łukasz Mirocha (*Crucial changes in Polish regulation of parental authority over the last 100 years*), dr. Maciej Helmin (*Sądy pokoju – struktura i działalność na terenie właściwości Sądu Okręgowego w Wilnie*), dr. Adam Ćwikła (*Organization of the military justice system in the 20th interwar period in the Republic of Poland*), mgr Bartłomiej Nałęcz

(*Durability of the Polish Supreme Court positions in criminal cases*) oraz mgr Hubert Rafałowski (*Local Government Reform in the Kingdom of Poland in the years 1861-1862*).

Powstanie Centrum Mediacji i Rozwiązywania Sporów na Uniwersytecie Pomorskim w Słupsku

Również w dniu 10 lipca 2024 roku w Tbilisi (Gruzja) Rektorzy Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku oraz Państwowego Uniwersytetu im. Iwana Dżawachiszwilego w Tbilisi podpisali memorandum o współpracy w zakresie rozwoju wspólnych przedsięwzięć naukowych i edukacyjnych dotyczących mediacji, a także pozasądowego rozwiązywania sporów. Jest to zarazem początek wspólnego projektu badawczo-dydaktycznego, albowiem rezultatem podpisanego memorandum jest powstanie Centrum Mediacji i Rozwiązywania Sporów na Uniwersytecie Pomorskim w Słupsku. Prowadzoną działalnością Centrum ma obejmować sfery: badawczą, badawczo-rozwojową, usługową, szkoleniową i popularyzującą naukę w zakresie pozasądowego rozwiązywania sporów w Polsce i Unii Europejskiej, a także w wymiarze sprawiedliwości.

Publikacje monograficzne pracowników Instytutu Prawa i Administracji

W 2024 roku nakładem Wydawnictwa Arche w Sopocie ukazały się monografie pracowników Instytutu Prawa i Administracji, tj. dr. Macieja Helmina i dr. Tomasza Kantego.

Monografię autorstwa dr. Macieja Helmina pt. *Historycy prawa Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie i ich działalność w latach 1919-1952* poświęcono wileńskim historykom prawa, którzy zapisali się na kartach historii Wilna nie tylko przez stworzenie oryginalnej szkoły historii prawa, ale również za sprawą swojego wkładu w życie społeczne regionu, w tym również w postaci działalności politycznej. Praca zarazem „stanowi pierwszą próbę kompleksowej prezentacji środowiska akademickiego, które współtworzyli między innymi tej rangi badacze, co Stefan Ehrenkreutz, Jan Adamus czy Juliusz Bardach – uczeni, których współcześni historycy prawa zwykli traktować jako *magistri nostri*” (z recenzji rozprawy doktorskiej dr. hab. Grzegorza Smyka, prof. UMCS).

Publikację dr. Tomasza Kantego pt. *Treść uzasadnienia w polskim procesie karnym* poświęcono – jak wynika wprost z tytułu – instytucji uzasadnienia w polskim prawie karnym procesowym. Pracę tę doceniono w środowisku naukowym, zwracając uwagę na jej potencjalny wpływ na przyszłe reformy. Jak bowiem wskazano: „Oryginalna i teoretyczna koncepcja uzasadnienia w procesie karnym, którą rozwinął autor, jest [...] wartościowa w wymiarze legislacyjnym, bo uzmysławia potrzebę pilnej rewizji unormowań systemu prawa

karnego procesowego obowiązującego w Polsce” (z recenzji wydawniczej prof. dr. hab. Łukasza Pohla).

Bartłomiej Nałęcz